

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 405/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Dudítša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Clerprem s. p. a.**, Via Bianche 10, Carré, Talianska republika, IČO 01696120243, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Dr. Michaela Stessl, advokátka, s. r. o., Suché mýto 1, Bratislava, IČO 36 857 076, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Dr. Michaela Stessl, proti uzneseniu Okresného súdu Malacky č. k. 10 Cb 122/2017 z 28. apríla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), ako aj základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 17 ods. 1 charty napadnutým uznesením Okresného súdu Malacky (ďalej len „okresný súd“) označeným v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľka požaduje zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Súčasne navrhuje priznanie náhrady trov konania v sume 460,90 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka a obchodná spoločnosť Cadance Innovation, k. s., ktorej právnym nástupcom sa v dôsledku zlúčenia stala obchodná spoločnosť Magna Exteriors (Bohemia) s. r. o. (ďalej len „žalobkyňa“), mali medzi sebou zmluvný vzťah týkajúci sa dodávky komponentov potrebných pre výrobu vozidiel, a to laktových opierok.

3. Žalobkyňa podala 15. augusta 2017 na okresnom súde žalobu, ktorou sa domáhala zaplatenia sumy 252 292,32 eur s príslušenstvom z titulu zaplatenia v žalobe uvedených faktúr, ktorými boli sťažovateľke vyúčtované regresné nároky z vád dodaných dielov. Sťažovateľke nebola žaloba riadne doručená, pričom vedomosť o nej nemala až do konca roku 2020. Uznesením okresného súdu č. k. 10 Cb 122/2017 z 2. novembra 2017 (ďalej len „uznesenie z 2. novembra 2017“) bolo konanie vo veci žaloby zastavené pre nedostatok právomoci súdov Slovenskej republiky.

4. Žalobkyňa podala 20. novembra 2017 proti uzneseniu z 2. novembra 2017 odvolanie. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol o odvolaní uznesením č. k. 3 Cob 47/2018 z 31. júla 2018 (ďalej len „uznesenie z 31. júla 2018“) tak, že uznesenie okresného súdu z 2. novembra 2017 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V zrušujúcom rozhodnutí krajský súd zdôraznil, že pre posúdenie právomoci súdu prvej inštancie vo veci žaloby konať a rozhodnúť bude potrebné vyhotoviť preklad listinných dokladov do štátneho jazyka, aby bolo možné ustáliť, kde bolo medzi zmluvnými stranami dohodnuté miesto plnenia zmluvných povinností.

5. Po vrátení veci okresný súd rozhodol v predmetnej veci platobným rozkazom č. k. 10 Cb 122/2017 z 20. apríla 2020 (ďalej len „platobný rozkaz“), ktorý bol následne preložený do talianskeho jazyka a sťažovateľke doručený spolu so žalobou a s poučením o procesných právach s úradným prekladom 13. novembra 2020.

6. Sťažovateľka podala 13. januára 2021 okresnému súdu návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu v súlade s § 122 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), s ktorým spojila zmeškaný úkon. V predmetnom návrhu dôvodila, že konateľ sťažovateľky a riaditeľ závodu mali ochorenie COVID-19, pričom konateľ sťažovateľky bol dokonca hospitalizovaný s následným doliečením v domácom prostredí. Sťažovateľka argumentovala aj tým, že právnička sťažovateľky bola na materskej dovolenke a v obchodnej spoločnosti nebola prítomná. Platobný rozkaz podľa sťažovateľky prevzala nekompetentná osoba, ktorá tento postúpila externej advokátskej kancelárii [REDAKOVANÉ] – organizačná zložka až po uplynutí lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu, ktorá po udelení plnej moci v najbližší poskytnutý termín 29. decembra 2020 nahliadla do predmetného súdneho spisu, pričom zistila skutočnosť o podaní žaloby žalobkyňou. Sťažovateľka namietala, že hospitalizácia v nemocnici predstavuje ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie opravného prostriedku. Ďalej tvrdila, že sa o prebiehajúcom súdnom konaní dozvedela až 29. decembra 2020, keď právny zástupca sťažovateľky nahliadol do súdneho spisu, a preto bola daná príčinná súvislosť medzi ospravedlniteľným dôvodom a zmeškaním lehoty. Návrh na odpustenie zmeškania lehoty bol podľa sťažovateľky podaný v rámci zákonnej 15-dňovej lehoty, ktorá začala plynúť 29. decembra 2020.

7. V napadnutom uznesení okresný súd zdôraznil, že predpokladom na odpustenie zmeškania lehoty v zmysle § 122 CSP je jednak ospravedlniteľný dôvod na strane účastníka konania, pričom dôkazné bremeno leží na navrhovateľovi tohto procesného úkonu, a zároveň podanie tohto návrhu do pätnástich dní po odpadnutí prekážky, v dôsledku ktorej bol účastník v omeškaní. Zdôraznil ďalej, že zákon umožňuje súdu odpustiť zmeškanie lehoty určenej na urobenie procesného úkonu na podklade kumulatívneho splnenia podmienok, a to, že 1. zákon odpustenie nevyklučuje, 2. dôvod zmeškania je ospravedlniteľný, 3. dôvod zmeškania lehoty mal za následok vylúčenie z úkonu,

4. ten, kto zmeškal lehotu, podal návrh na odpustenie jej zmeškania do 15 dní po odpadnutí prekážky a 5. v lehote 15 dní po odpadnutí prekážky bol urobený aj zmeškaný úkon.

8. V ďalšom okresný súd ustálil rozhodný skutkový stav vo veci, pričom zistil, že okresný súd rozhodol platobným rozkazom, ktorý bol spolu s listinami opatrenými úradným prekladom doručovaný sťažovateľke do vlastných rúk. Zásielka bola pritom prevzatá 13. novembra 2020. Z predloženej lekárskej správy vyplynulo, že konateľ sťažovateľky bol 8. novembra 2020 vyšetrený na pohotovostnej službe pre komplikácie spojené s pozitívnym nálezom SARS-CoV2, pričom od 9. novembra 2020 do 21. novembra 2020 bol hospitalizovaný a po prepustení do domácej liečby pre neho vyplynula potreba ďalšej domácej medikamentózne liečby v trvaní 5 dní. Sťažovateľka udelila 10. decembra 2020 plnomocenstvo na zastupovanie v konaní právneho zástupcovi, ktorý plnú moc prijal 17. decembra 2020. Splnomocnený právny zástupca predložil okresnému súdu plnú moc 18. decembra 2020 a 29. decembra 2020 nahliadol do predmetného spisu okresného súdu, pričom 13. januára 2021 doručil okresnému súdu návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu spolu s odporom proti platobnému rozkazu.

9. V napadnutom uznesení okresný súd následne zdôraznil, že zákon odpustenie zmeškania lehoty nevyklučuje, pričom rovnako konštatoval, že sťažovateľka preukázala existenciu prekážky, ktorá jej bránila odpor proti platobnému rozkazu podať v zákonnej lehote, pričom tvrdený dôvod zmeškania bol ospravedlniteľný a spôsobil vylúčenie sťažovateľky z procesného úkonu. Sťažovateľka však podľa názoru okresného súdu nepreukázala splnenie ďalších podmienok upravených procesnou normou, pre ktoré by bolo možné jej návrhu vyhovieť, a to, že podala návrh na odpustenie zmeškanej lehoty v zákonnej lehote po odpadnutí prekážky, a v nadväznosti na uvedené teda ani nepreukázala, že v tejto lehote urobila aj zmeškaný úkon.

10. Okresný súd sa stotožnil s názorom sťažovateľky, že nepriaznivý zdravotný stav konateľa obchodnej spoločnosti, jeho následná hospitalizácia a domáca liečba závažného ochorenia preukázateľne v čase doručenia platobného rozkazu mali za následok vylúčenie z procesného úkonu a nebyť týchto skutkových okolností sťažovateľka ako žalovaná by odpor podala včas. Keďže platobný rozkaz bol sťažovateľke doručený v čase prebiehajúceho ochorenia a hospitalizácie, a to 13. novembra 2020, podľa názoru okresného súdu medzi ospravedlniteľným dôvodom zmeškania lehoty a jej zmeškaním bola daná príčinná súvislosť.

11. Okresný súd sa však v napadnutom uznesení nestotožnil so záverom sťažovateľky, že sa o prebiehajúcom konaní vo veci žaloby dozvedela až 29. decembra 2020 po nahliadnutí právneho zástupcu do listinného súdneho spisu na okresnom súde.

12. Okresný súd ďalej zdôraznil, že sťažovateľke bol ako právnickej osobe doručovaný platobný rozkaz so všetkými listinami s úradným prekladom do jej rodného jazyka (resp. rodného jazyka jej konateľa), a preto aj v prípade, že platobný rozkaz neprevzal konateľ osobne, ale prevzal ho poverený zamestnanec, bolo potrebné dospieť k záveru, že platobný rozkaz spolu so žalobou boli sťažovateľke ako žalovanej riadne doručené a o prebiehajúcom konaní mala sťažovateľka vedomosť, a to minimálne od 10. decembra 2020, keď už splnomocnila právneho zástupcu na zastupovanie v predmetnom konaní.

13. Ďalšie skutkové okolnosti, ktoré uvádzala sťažovateľka ako dôvod zmeškania lehoty, a to ochorenie riaditeľa závodu a neprítomnosť právničky žalovanej, neboli podľa názoru okresného

súdu ničím preukázané. Len tvrdenie sťažovateľky totiž nepreukázalo existenciu týchto prekážok ani ich časové trvanie. Podľa názoru okresného súdu aj keby uvedené okolnosti boli preukázané, nemali by vplyv na posúdenie veci, keďže zo žiadnej listiny predloženej sťažovateľkou nevyplývalo, že by dotknuté osoby (riaditeľ závodu a právnička) boli konateľom poverené na podanie odporu za sťažovateľku z dôvodu ochorenia, resp. materskej dovolenky.

14. Za právne irelevantnú považoval okresný súd rovnako aj skutočnosť, že doručovanú zásielku prevzala „nekompetentná osoba“, keďže túto prevzala osoba poverená sťažovateľkou na preberanie poštových zásielok. Na doručenke sa pritom podľa okresného súdu nenachádzala žiadna poznámka nasvedčujúca tomu, že by zásielku prevzal splnomocnenec, iná osoba odlišná od adresáta, resp. odlišná od osoby poverenej na prevzatie poštových zásielok. Okresný súd zároveň zdôraznil, že osoba poverená podnikateľom na prijímanie pošty nemusí byť kompetentná na jej vybavenie a nedostatok takýchto kompetencií nemá vplyv na riadne doručenie zásielky sťažovateľke.

15. Na podklade listinných dôkazov, predovšetkým lekárskej správy okresný súd napokon ustálil, že prekážka brániaca sťažovateľke uskutočniť zmeškaný úkon preukázateľne trvala od 3. novembra 2020 (5 dní pred vyšetrením na pohotovostnom oddelení s následnou hospitalizáciou) do 25. novembra 2020 (do ukončenia medikamentózneho liečby). Na podklade zistení, že sťažovateľka splnomocnila právneho zástupcu na zastupovanie v konaní až 10. decembra 2020 a tento doručil návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu (vrátane zmeškaného úkonu) až 13. januára 2021, teda takmer o mesiac po odpadnutí prekážky, okresný súd uzavrel, že zákonná lehota 15 dní vyplývajúca z § 122 CSP nebola zachovaná, keďže zákonná právna úprava viaže začatie plynutia 15-dňovej lehoty na okamih odpadnutia prekážky. V konkrétnych okolnostiach veci preto lehota na podanie návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie procesného úkonu začala plynúť 26. novembra 2020 a posledný deň lehoty pripadol na 9. december 2020.

16. Nad rámec odôvodnenia sa okresný súd vyjadril ku skutočnosti splnomocnenia právneho zástupcu na zastupovanie sťažovateľky v predmetnom konaní. Akcentoval, že sťažovateľka ničím neodôvodnila a ani nepreukázala, z akých dôvodov právny zástupca ňou udelenú plnú moc prijal až 17. decembra 2020, keďže sťažovateľka splnomocnila právneho zástupcu na zastupovanie 10. decembra 2020, pričom okresnému súdu bolo prevzatie zastúpenia oznámené až 18. decembra 2020 a samotný návrh bol podaný až 13. januára 2021, t. j. takmer mesiac po udelení plnej moci. Ďalej konštatoval, že aj v prípade, že by časový odstup 7 dní medzi udelením plnej moci a jej prevzatím bolo možné pripísať teoreticky na vrub poštovej preprave (čo sa ale je možné len domnievať, keďže sťažovateľka v návrhu neprodukovala žiadne skutkové tvrdenia), lehota podľa § 122 CSP by podľa názoru okresného súdu uplynula 2. januára 2021 (posledným dňom lehoty by v takom prípade bol deň pracovného pokoja 1. januára 2021, t. j. koniec lehoty by pripadol na najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. 2. január 2021). Sťažovateľka však netvrdila a ani nepreukázala žiadnu prekážku, ktorá jej bránila podať návrh na odpustenie zmeškania lehoty. Okresný súd na doplnenie rovnako uviedol, že pandémia ochorenia COVID-19 nemôže byť univerzálnym dôvodom na akúkoľvek nečinnosť alebo opomenutie procesných povinností, teda aj povinností sťažovateľky riadne tvrdiť trvanie ospravedlniteľnej prekážky a svoje tvrdenia preukázať.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľke bola spolu s platobným rozkazom doručovaná aj žaloba, okresný súd vyhodnotil tvrdenie sťažovateľky, že vedomosť o žalobe nadobudla až po

nahliadnutí do spisu jej právnym zástupcom 29. decembra 2020, ako účelové. Za účelové považoval okresný súd aj tvrdenie právneho zástupcu o tom, že najbližší termín na nahliadnutie do spisu bol 29. decembra 2020. V prípade, že vec neznesie odklad, informačné centrum okresného súdu poskytuje termín na nahliadnutie do spisu na požiadanie účastníka bez odkladu, ale najmä právnemu zástupcovi nič nebránilo kedykoľvek nahliadnuť do elektronického súdneho spisu vedeného vo veci od začatia konania. Okresný súd rovnako zdôraznil aj to, že nahliadnutie do súdneho spisu právnym zástupcom na posúdenie začiatku plynutia 15-dňovej lehoty z objektívneho hľadiska nemá žiaden vplyv, keďže zistenie stavu konania patrí výlučne do subjektívnej dispozičnej sféry strany v spore (sťažovateľky), ktorá tak mohla urobiť aj skôr, v priebehu plynutia lehoty. Právny zástupca z radov advokátov ako osoba znalá práva podľa okresného súdu nepreukázal trvanie ospravedliteľnej prekážky na strane sťažovateľky ako žalovanej až do 29. decembra 2020, ktoré by odôvodňovalo podanie návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, v lehote, ako si ju určila sťažovateľka, počnúc nahliadnutím do listinného vyhotovenia súdneho spisu na okresnom súde.

18. Zdôraznením kogentnosti lehoty stanovenej v § 122 CSP, ako aj povinnosti jej dodržania bez možnosti jej trvanie či začiatok plynutia vykladať inak, ako stanovuje zákonná právna úprava, okresný súd návrh sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu pre nepreukázanie dodržania lehoty na podanie takéhoto návrhu zamietol.

19. Uznesením okresného súdu č. k. 10 Cb 122/2017-514 zo 17. mája 2021 (ďalej len „uznesenie zo 17. mája 2021“) bol odpor proti platobnému rozkazu doručený 13. januára 2021 odmietnutý, a to s prihliadnutím na skutočnosť, že napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu.

20. Proti uzneseniu okresného súdu zo 17. mája 2021 podala sťažovateľka 3. júna 2021 odvolanie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

21. Podstatou argumentácie sťažovateľky je arbitrárnosť napadnutého uznesenia okresného súdu. Sťažovateľka prezentuje argumenty atakujúce nedôvodnosť žalobou uplatňovaného nároku. V tomto kontexte predovšetkým dôvodí, že v jej veci rozhodol okresný súd bez toho, aby bola daná právomoc súdov v Slovenskej republike, pričom v samotnom platobnom rozkaze a ani v napadnutom uznesení sa okresný súd k tejto procesnej podmienke nevyjadruje, čím došlo k porušeniu práv na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. Uvádza v tomto smere argumenty, ako aj právne posúdenie odkazujúce na právne predpisy Európskej únie [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie Brusel Ibis“)], ktoré podľa jej názoru odôvodňujú záver, že právomoc okresného súdu nie je daná.

22. Za rozhodnú skutočnosť pre posúdenie procesnej podmienky právomoci súdov v Slovenskej republike konať vo veci považuje sťažovateľka kumuláciu miest zmluvného plnenia pri predaji tovaru. Keďže táto otázka nebola dosiaľ riešená, okresný súd sa mal podľa sťažovateľky obrátiť na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Sťažovateľka ďalej navrhuje ústavnému súdu, aby pre prípad, že vyhodnotí potrebu uplatňovania nariadenia vo vzťahu ku kumulácii miest zmluvného plnenia pri predaji tovaru, sám položil prejudiciálnu otázku podľa čl. 267 ZFEÚ.

23. Sťažovateľka zdôrazňuje aj to, že k otázke nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky vo veci žaloby konať sa nevyjadril ani krajský súd v uznesení z 31. júla 2018 a ani okresný súd v samotnom platobnom rozkaze a ani v uznesení zo 17. mája 2021. Nevysporiadanie sa s otázkou právomoci je podľa sťažovateľky neprípustné, pričom zasahuje do jej základných práv.

24. Sťažovateľka ďalej argumentuje, že napadnuté uznesenie porušuje ňou označené práva aj tým, že jej podania súvisiace s prejednávanou vecou neboli doručované, takže sa k nim nemala možnosť vyjadriť (uznesenie okresného súdu z 2. novembra 2017 o zastavení konania a odvolanie žalobkyne proti citovanému uzneseniu okresného súdu). Poukazuje na zásadu kontradiktórnosti konania a na s tým spojené právo vyjadriť sa k úkonom protistrany a odkazuje na relevantnú obsiahlu judikatúru ústavného súdu k tejto zásade. Podľa sťažovateľky sa okresný súd opakovane dopustil vady, keď sťažovateľke nedoručoval žiadne dokumenty, a to až do vydania a doručenia platobného rozkazu, čím došlo k zásahu do práv sťažovateľky.

25. Uvádza ďalej, že proti uzneseniu okresného súdu z 2. novembra 2017 o zastavení konania bolo prípustné odvolanie [§ 357 písm. a) CSP], takže citované uznesenie malo byť sťažovateľke doručené, rovnako ako aj odvolanie žalobkyne smerujúce proti citovanému uzneseniu. Uvedené procesné pochybenia spôsobili porušenie práv sťažovateľky.

26. Povaha prejednávanej veci podľa sťažovateľky vôbec neumožňovala rozhodnutie formou platobného rozkazu. Namieta ďalej extrémne nesprávne skutkové posúdenie uplatňovaného nároku, ako aj nesprávne právne posúdenie veci.

27. K porušeniu svojich práv napadnutým uznesením okresného súdu sťažovateľka opakuje skutočnosť uvádzané v samotnom návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu súvisiace s pandemiou COVID-19 (k tomu pozri bod 6 tohto uznesenia). Akcentuje skutočnosť, že „*bolo nevyhnutné*“, aby právny zástupca nahliadol do spisu, keďže výlučne z platobného rozkazu, ktorý nebol odôvodnený, resp. ani zo žaloby bez jej príloh, nebolo možné naplniť literu zákona o vecnom odôvodnení odporu. Právny zástupca pritom nahliadol do spisu v termíne určenom okresným súdom a následne v lehote 15 dní podal odpor proti platobnému rozkazu spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty.

28. Napadnuté uznesenie okresného súdu považuje sťažovateľka za arbitrárne z dôvodu extrémne nesprávneho posúdenia veci, keďže okresný súd v jej veci neaplikoval ustanovenia zákona č. 9/2021 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19 (ďalej len „zákon č. 9/2021 Z. z.“), ktorým sa menil a doplnil zákon č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov. Ak sa lehota na podanie odporu počítala odo dňa doručenia plnej moci právnomu zástupcovi sťažovateľky, t. j. od 17. decembra 2020, ako to uviedol samotný okresný súd v napadnutom uznesení, nemohol byť návrh na odpustenie zmeškania lehoty, ktorý bol súčasťou odporu, zamietnutý. Sťažovateľka dôvodí v tomto smere, že lehota v jej prípade mala uplynúť 2. januára 2021, t. j. po dátume 31. decembra 2020, takže k uplynutiu lehoty v nadväznosti na zákon č. 9/2021 Z. z. nemohlo dôjsť skôr „*ako 30 dní odo dňa účinnosti zákona č. 9/2021 Z. z., t. j. 30 dní odo dňa 19.01.2021*“.

29. Podľa sťažovateľky mal okresný súd pri posúdení návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie procesného úkonu prihliadnúť na špecifiká prípadu, a to predovšetkým na skutkovú náročnosť meritornej veci, ako aj na skutočnosť nerovnosti postavenia žalobkyne a sťažovateľky ako žalovanej.

30. Vo veci sťažovateľky došlo zo strany okresného súdu k odmietnutiu spravodlivosti, keďže okresný súd svojím konaním a výkladom poprel podstatu základných práv sťažovateľky a odoprel jej účinný výkon práva na prístup k súdu. S prihliadnutím na skutkovú a právnu zložitosť veci by podľa sťažovateľky podanie odporu proti platobnému rozkazu v lehote 15 dní predstavovalo nespĺniteľnú úlohu.

31. Za jedinú akceptovateľnú ústavne konformnú interpretáciu považuje sťažovateľka interpretáciu, ktorou mal okresný súd vyhodnotiť odpor za podaný riadne a včas.

32. Sťažovateľka poukazuje ďalej aj na nesprávnu interpretáciu práva Európskej únie, a to ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 z 13. novembra 2007 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch (doručovanie písomností) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 (ďalej len „nariadenie o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností“), ako aj nariadenia Brusel Ibis v súvislosti s právomocou okresného súdu.

33. Okresný súd podľa sťažovateľky pri doručovaní platobného rozkazu do cudziny postupoval v rozpore s čl. 19 nariadenia o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností, podľa ktorého ak sa do iného členského štátu malo odoslať predvolanie alebo iná rovnocenná písomnosť podľa ustanovení tohto nariadenia a odporca sa nedostavil, nemožno vydať rozsudok, pokiaľ sa nezistí, že a) písomnosť sa doručila spôsobom predpísaným vnútroštátnym právnym poriadkom prijímajúceho členského štátu pre doručovanie písomností vo vnútroštátnych konaniach osobám na jeho území alebo b) písomnosť sa skutočne odovzdala odporcovi alebo doručila do jeho bydliska iným spôsobom ustanoveným týmto nariadením a že v každom z týchto prípadov sa doručenie alebo odovzdanie uskutočnilo v dostatočnom časovom predstihu, aby sa odporca mohol hájiť.

34. Poukazuje ďalej na čl. 28 body 1 a 2 nariadenia Brusel Ibis a tvrdí, že z pohľadu označených ustanovení bol postup okresného súdu pri vydaní platobného rozkazu a jeho doručovaní sťažovateľke zjavne protiprávny.

35. Navyše sťažovateľka argumentuje aj porušením princípu efektivity. S poukazom na čl. 4 ods. 3 ZFEÚ zdôrazňuje, že zo zásady lojálnej spolupráce vyplýva, že aj keď členské štáty v zásade disponujú procesnou autonómiou, táto procesná autonómia je obmedzená dvoma princípmi: princípom ekvivalencie a princípom efektivity. V zmysle princípu ekvivalencie nemôžu byť vnútroštátne pravidlá na vymáhanie európskych práv menej výhodné ako tie, ktoré sa vzťahujú na podobné žaloby vnútroštátneho charakteru, a podľa princípu efektivity každé ustanovenie vnútroštátneho právneho systému a každá legislatívna, správna alebo sudcovská prax, ktorá môže poškodiť efektívitu vymáhania európskeho práva tým, že zabráni vnútroštátnemu súdu urobiť všetko potrebné na vymáhanie európskeho práva v jeho plnej sile a účinku, je v rozpore s požiadavkami, ktoré sú priamou podstatou európskeho práva.

36. Podľa sťažovateľky v predmetnom konaní došlo k porušeniu princípu efektivity, keďže sťažovateľka nemohla účinne uplatniť svoje práva. V takej komplexnej veci, ako je predmetný spor,

neboli splnené predpoklady na rozhodnutie platobným rozkazom. Možnosť podania odporu s krátkou lehotou 15 dní nebola v súlade s princípom efektivity, keďže vymáhanie práv, ktoré sťažovateľke vyplývajú z práva Európskej únie, bolo v danej lehote a za daných okolností prakticky nemožné.

37. Podľa sťažovateľky jediná interpretácia, ktorá by bola eurokonformná, je taká, ktorá by sťažovateľke umožnila v spore sa reálne brániť a uplatňovať tak práva, ktoré sťažovateľke vyplývajú aj z práva Európskej únie. *In concreto*, okresný súd mal vyhodnotiť odpor podaný sťažovateľkou za podaný riadne a včas, zrušiť platobný rozkaz a nariadiť pojednávanie v zmysle § 267 ods. 3 CSP.

38. K namietanému porušeniu majetkových práv sťažovateľka argumentuje, že je neprípustné, aby jej na podklade platobného rozkazu bolo nariadené zaplatiť značnú finančnú sumu, a to za stavu porušenia princípov a noriem civilného sporového procesu, nesprávne zisteného skutkového stavu, ignorovania právnych predpisov a nesprávnej interpretácie a aplikácie právnych predpisov.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

39. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

40. V úvode tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach veci nie je skutočnosť vylučujúca možnosť ústavného prieskumu napadnutého rozhodnutia okresného súdu vo veci zamietnutia návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, a to aj za existujúceho stavu právoplatne neskončeného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 10 Cb 122/2017, v rámci ktorého k vydaniu napadnutého uznesenia došlo. K uvedenému záveru ústavný súd dospel z dôvodu skutočnosti, že právna úprava podanie opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nepripúšťa (§ 357 CSP). Zároveň ide o rozhodnutie, v ktorom sa všeobecný súd vyjadril s konečnou platnosťou k parciálnej procesnej otázke súvisiacej so zmeškaním lehoty na podanie opravného prostriedku proti platobnému rozkazu, pričom jeho posúdenie je spôsobilé zasiahnuť výrazne a nezvratným spôsobom do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľky. Prípadný negatívny dôsledok vzťahujúci sa výlučne na dané štádium konania, v rámci ktorého bol návrh podaný, by už nebolo možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (m. m. IV. ÚS 322/09).

41. V tejto súvislosti ústavný súd rovnako zdôrazňuje, že s prihliadnutím na § 45 zákona o ústavnom súde je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania (ústavnej sťažnosti), ak § 89 alebo § 131a neustanovujú inak, čo zároveň znamená v konkrétnych okolnostiach veci, že môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a to vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého v petite označila za porušovateľa svojich práv, a rovnako (len)

vo vzťahu v petite ústavnej sťažnosti vymedzenému napadnutému rozhodnutiu vydanému porušovateľom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je predmetom ústavného prieskumu vo veci sťažovateľky *ratione materiae* výlučne napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým tento rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu.

III.1. K aplikovateľnosti charty:

42. Vzhľadom na sťažovateľkou namietané porušenie práv zaručených chartou sa ústavný súd v úvodných častiach rozhodnutia vysporiadal zároveň aj s aplikovateľnosťou charty na prejednávany prípad.

43. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené členským štátom výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Európskej únie. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa základné práva zaručené v právnom poriadku Európskej únie uplatnia vo všetkých situáciách, ktoré upravuje právo Európskej únie, avšak nie mimo týchto situácií. Pokiaľ teda určitá právna situácia nepatrí do pôsobnosti práva Európskej únie, nemôžu sa na akty členských štátov vzťahovať ani ustanovenia charty (porov. napr. *Directia Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov* proti *Vasilemu Tomovi, Biroul Executorului Judecătoresc Horațiu-Vasile Cruduleci*, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 30. júna 2016, C-205/2015, body 23 a 24, ECLI:EU:C:2016:499).

44. S prihliadnutím na argumentáciu obsiahnutú v ústavnej sťažnosti (predovšetkým body 21, 32 až 36 tohto uznesenia), ktorou sťažovateľka atakuje procesné pochybenia okresného súdu v jej veci s poukazom na príslušné ustanovenia nariadenia Brusel Ibis a nariadenia o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností, ako aj námietku porušenia princípu efektivity ústavný súd konštatuje, že tieto okolnosti dostatočne odôvodňujú záver o tom, že v predmetnej veci (vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecným súdom) dochádza (aj) k aplikácii práva Európskej únie predovšetkým v procesnoprávnej oblasti prejednávanej veci. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach veci sa aplikuje čl. 47 charty v časti práva sťažovateľky na účinný prostriedok nápravy pred súdom, ako aj v časti práva na to, aby jej záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

III.2. K namietanému porušeniu práv na súdnu ochranu, na účinný prostriedok nápravy pred súdom a na spravodlivé súdne konanie:

45. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (m. m. IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

46. Ústavný súd ďalej konštatuje, že ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1

ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

47. V súvislosti so sťažovateľkou naformulovanými námietkami arbitrárnosti atakujúcimi odôvodnenie okresného súdu o zamietnutí návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu ústavný súd uvádza, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy.

48. Po preskúmaní relevantných častí napadnutého uznesenia okresného súdu ústavný súd konštatuje, že nedostatky ústavnoprávnej relevancie vo veci sťažovateľky nezistil. Smerodajným zákonným ustanovením upravujúcim podmienky, za ktorých kumulatívneho splnenia súd odpustí zmeškanú zákonnú lehotu, bolo ustanovenie § 122 CSP. Zmyslom tohto ustanovenia je ochrana práv strany sporu. Zároveň ide o mimoriadny úkon, pretože odpustením zmeškania lehoty sa narúša právna istota sporových strán, ktorých sa rozhodnutie (v okolnostiach veci platobný rozkaz) týka. Posúdenie ospravedlňiteľnosti dôvodu, pre ktorý strana, zástupca alebo procesný opatrovník zmeškali zákonnú lehotu, je plne v dispozícii všeobecného súdu a dôvod sa vždy posudzuje podľa okolností konkrétneho prípadu. Právna úprava inštruuje, že návrh na odpustenie zmeškania lehoty je potrebné podať zároveň so zmeškaným úkonom v lehote pätnástich dní po odpadnutí prekážky a je v ňom potrebné uviesť okrem dôvodu zmeškania lehoty aj skutočnosti, z ktorých vyplýva, že je podaný v uvedenej pätnásťdňovej lehote. V prípade absencie týchto náležitostí súd návrhu na odpustenie zmeškania lehoty nevyhoví.

49. Podľa názoru ústavného súdu sa okresný súd v napadnutom uznesení zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s argumentáciou sťažovateľky uvádzanou v samotnom návrhu.

50. Za ústavne akceptovateľné považuje ústavný súd odôvodnenie týkajúce sa námietky sťažovateľky, ktorou táto zdôraznila nevyhnutnosť nahliadnutia do spisu z dôvodu zaistenia možnosti odporu proti platobnému rozkazu náležitým spôsobom odôvodniť (argumentácia v bode 27 tohto uznesenia). Argumenty okresného súdu obsiahnuté v bode 17 logicky zdôrazňujú subjektívnu

dispozíciu právneho zástupcu, ktorého úlohou je aj s prihliadnutím na relevantnú právnu úpravu chrániť a presadzovať záujmy klienta a postupovať s odbornou starostlivosťou [čl. 11 ods. 3 CSP a § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov], a náležitým spôsobom zvyrazňujú aj možnosť právneho zástupcu kedykoľvek nahliadnúť do elektronického súdneho spisu. Okrem toho nezanedbateľným pre posúdenie účelovosti argumentácie sťažovateľky je aj okolnosť doručovania predmetných listín v úradnom preklade spolu s platobným rozkazom (bod 5 tohto uznesenia).

51. K námietke o neaplikovaní ustanovení zákona č. 9/2021 Z. z. (bod 28 tohto uznesenia) ústavný súd konštatuje, že táto je nedôvodná. Argumentácia okresného súdu (obsiahnutá v bode 16 tohto uznesenia) je súčasťou tzv. *obiter dictum*, teda časti súdneho rozhodnutia, ktorá nemá záväzný charakter a je uvádzaná v samotnom rozhodnutí len nad rámec odôvodnenia záväzného. Pre uvedené posúdenie je rozhodujúca skutočnosť, že samotná sťažovateľka okolnosť splnomocnenia právneho zástupcu, resp. prevzatia plnej moci právnym zástupcom v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty až 17. decembra 2020 neodôvodnila, a tým menej aj preukázala. V okolnostiach prejednávanej veci bola pritom sťažovateľka ako navrhovateľka povinná v tomto kontexte dodržanie lehoty vyplývajúcej z § 122 CSP, počínajúc prevzatím právneho zastúpenia, tvrdiť a tvrdenia aj preukázať, teda verifikovať označením relevantných dôkazov. Túto svoju povinnosť však sťažovateľka nespĺnila (k tomu pozri aj bod 16 *in fine*). Zanedbanie procesnej povinnosti strany v spore pritom nemôže nahrádzať samotný všeobecný súd svojou vlastnou činnosťou. Zo všetkých uvedených dôvodov preto úvahy okresného súdu vyjadrené podmienovacím spôsobom (... lehota podľa § 122 CSP by uplynula...) o prípadnom začiatku plynutia lehoty na podanie odporu odo dňa doručenia plnej moci právnemu zástupcovi sťažovateľky, t. j. od 17. decembra 2020, nemôžu byť pre posúdenie veci sťažovateľky záväzné, a preto ani rozhodujúce.

52. Na základe dosiaľ uvedeného ústavný súd konštatuje, že okresný súd sťažovateľke primeraným spôsobom vysvetlil podstatu právnej úpravy aplikovanej v jej veci. Ústavne konformným spôsobom reagoval na všetky námietky vznesené sťažovateľkou v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu, pričom jeho úvahy vyplývajúce z napadnutého uznesenia rešpektovali zákonné limity. Odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu preto možno považovať za ústavne akceptovateľné. Ústavný súd preto nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia okresného súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti.

53. Pretože v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky atakujúce arbitrárnosť napadnutého uznesenia sú zjavne neopodstatnené, teda nesignalizujú existenciu príčinnej súvislosti s možným porušením jej práv podľa ústavy, dohovoru a charty. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v relevantnej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

54. Pokiaľ sťažovateľka atakuje nedostatok právomoci okresného súdu v jej veci konať a namieta nevysporiadanie sa s touto otázkou v rámci konania v jej veci (body 21 až 23 tohto uznesenia), ani túto námietku ústavný súd nepovažuje s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci za dôvodnú.

55. Berúc do úvahy aktuálne procesné štádium konania determinované podaním odvolania sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu zo 17. mája 2021 o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu (bod 20 tohto uznesenia), neprichádza pri rešpektovaní princípu subsidiarity, z ktorého vychádza čl. 127 ods. 1 ústavy, do úvahy uplatnenie právomoci ústavného súdu. Vo veci sťažovateľky teda po vydaní napadnutého uznesenia okresného súdu ďalej prebiehalo konanie, v rámci ktorého mala sťažovateľka k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich práv, ktorý aj využila (odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o odmietnutí odporu proti platobnému rozkazu, ktoré sťažovateľka podala 3. júna 2021), v rámci ktorého mohla prezentovať aj argumentáciu atakujúcu nedostatok podmienky konania okresného súdu (nedostatok právomoci okresného súdu vo veci konať). Nedostatok právomoci všeobecného súdu predstavuje totiž neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky majúci za následok zastavenie konania, na ktorý všeobecný súd prihliada kedykoľvek počas konania (§ 161 ods. 1 CSP).

56. Zo všetkých uvedených dôvodov ústavnému súdu jeho postavenie ochrancu ústavnosti oddeleného od sústavy všeobecného súdnictva neumožňuje v konaní o tejto ústavnej sťažnosti skúmať námietky sťažovateľky koncentrované výlučne na problém nedostatku právomoci okresného súdu, pretože ak sťažovateľka nepodala riadne a včas proti platobnému rozkazu odpor, pripravila sa tak o prieskum vecných námietok všeobecným súdom tým, že nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej ľudských práv (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Sťažovateľka zároveň relevantne nepreukázala, že nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv, z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

57. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu okresného súdu vo veci splnenia procesnej podmienky nedostatku právomoci (všeobecného súdu), odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť. Zistený nedostatok v tejto časti ústavnej sťažnosti zároveň vylučuje relevantnosť požiadaviek sťažovateľky vyhodnotiť zo strany ústavného súdu potrebu uplatňovania nariadenia vo vzťahu k splneniu podmienok všeobecného súdu konať vo veci, ako aj položiť prejudiciálnu otázku podľa čl. 267 ZFEÚ (bod 22 tohto uznesenia).

58. Sťažovateľka ďalšou argumentáciou napáda vecnú stránku posúdenia sporu a atakuje platobný rozkaz v jej veci vydaný z hmotnej, ako aj procesnej stránky (nedôvodnosť uplatňovaných nárokov priznaných platobným rozkazom, porušenie zásady kontradiktórnosti a nemožnosť rozhodnúť formou platobného rozkazu – body 21, 24 až 26 tohto uznesenia). Ústavný súd už v bode 41 tohto uznesenia zdôraznil, že *ratione materiae* sa predmetom ústavného prieskumu v súlade s petitom tak, ako je formulovaný samotnou sťažovateľkou, mohlo stať výlučne napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým tento rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľky na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu, a nie samotný platobný rozkaz. Predmet napadnutého uznesenia okresného súdu preto už sám osebe vylučuje z ústavne právneho hľadiska relevantnosť námietok týkajúcich sa platobného rozkazu, ktorými sa okresný súd *ratione materiae* nezaoberal.

59. Sťažovateľka síce v ústavnej sťažnosti prezentuje všeobecne argumenty, ktorými konštatuje, že skutková a právna náročnosť prejednávaneho sporu odôvodňovali záver o neprimerane krátkej lehote 15 dní na podanie odporu (body 29 a 30 tohto uznesenia), tieto však nie sú podľa názoru ústavného súdu pre posúdenie veci relevantné, pretože ide o zákonnú, a nie o sudcovskú lehotu. Ústavný súd k tomuto záveru dospel zdôraznením kogentného charakteru v sťažovateľkinej veci aplikovaného ustanovenia § 122 CSP (bod 18 tohto uznesenia), ktorý zohľadnenie iných okolností, ako tých, ktoré vyplývajú zo zákonnej právnej úpravy, nedovoľuje. Nejde teda o prípad, v ktorom by prichádzala do úvahy zo strany všeobecného súdu aplikácia miery voľnej úvahy, napr. v súvislosti so sťažovateľkou namietanou krátkou lehotou 15 dní na podanie návrhu na odpustenie zmeškania lehoty, s ktorým je treba spojiť aj samotný zmeškaný úkon. Okrem toho z ústavnoprávneho hľadiska nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že v súlade s čl. 51 ods. 1 ústavy sa práv uvedených v čl. 46 ústavy možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú, a výlučne zákonom ustanoveným postupom (čl. 46 ods. 1 ústavy). Posudzovanie ďalších okolností nad rozsah zákona by v tomto prípade teda bolo spôsobilé zasiahnuť do práva druhej zmluvnej strany zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy.

60. Zo všetkých uvádzaných dôvodov preto ústavný súd relevantnú časť ústavnej sťažnosti, zohľadňujúc argumentáciu sťažovateľky týkajúcu sa vecnej stránky posúdenia veci, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

61. Argumentom spôsobilým nadobudnúť charakter relevantnosti je však podľa názoru ústavného súdu argument atakujúci nesprávny postup okresného súdu pri doručovaní platobného rozkazu, ktorým vo svojej podstate sťažovateľka namieta porušenie práva Európskej únie formou rozporu s nariadením o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností a princípom efektivity (body 32, 35 a 36 tohto uznesenia). Spôsobilosť relevantnosti argumentácie týkajúcej sa platobného rozkazu (jeho doručovania) pre rozpor s právom Európskej únie na rozdiel od argumentácie atakujúcej vecnú stránku posúdenia sporu (bod 58 tohto uznesenia) podľa názoru ústavného súdu odôvodňuje samotná skutočnosť, že zakladajúce zmluvy Európskej únie (ZFEÚ), ako aj nariadenia, rozpor s ktorými sťažovateľka namieta, patria do kategórie „právne záväzných aktov ES/EÚ“ (čl. 7 ods. 2 ústavy) majúcich prednosť pred zákonmi (m. m. I. ÚS 14/2017). Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie rovnako vyplýva povinnosť každého vnútroštátneho súdu chrániť práva, ktoré právo Európskej únie priznáva jednotlivcom, a prípadne neaplikovať akékoľvek vnútroštátne ustanovenie právneho predpisu, ktoré je s ním v rozpore, bez ohľadu na to, či bolo prijaté skôr alebo neskôr ako predpis Európskej únie (k tomu pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 9. marca 1978, 106/77, Amministrazione delle Finanze dello Stato proti Simmenthal SpA, ECLI:EU:C:1978:49, bod 21).

62. Aj keď vo všeobecnosti argumentácii sťažovateľky o tom, že okresný súd postupoval pri doručovaní platobného rozkazu v rozpore s právom Európskej únie, takže sa vnútroštátna právna úprava k odpusteniu zmeškania lehoty na podanie odporu nemohla uplatniť, chýba konkrétna špecifikácia odôvodňujúca namietaný rozpor (z bodu 33 tohto uznesenia vyplývajúca argumentácia sťažovateľky sa zameriava výlučne na citáciu ustanovenia nariadenia o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností), pozornosti ústavného súdu neušlo, že námietka postupu okresného súdu v rozpore s právom Európskej únie sa týka okolností doručovania platobného rozkazu, ku ktorým došlo pred vydaním napadnutého uznesenia okresného súdu. Keďže s okolnosťou s právom Európskej únie rozporného doručovania platobného rozkazu sťažovateľka spája

v konečnom dôsledku neudržateľnosť záveru okresného súdu o zamietnutí návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu, uvedenú okolnosť mohla a mala namietat' v samotnom návrhu na odpustenie zmeškania lehoty.

63. V tomto smere ústavný súd zdôrazňuje, že v súlade so svojou ustálenou judikatúrou stabilne judikuje, že nepripúšťa námietky, ktoré sťažovateľ uplatňuje po prvýkrát až v konaní pred ním samým (napr. nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 382/2013). Zo zistení ústavného súdu pritom vyplýva, že návrh na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu neobsahuje námietku s právom Európskej únie rozporného doručovania platobného rozkazu, na ktoré mal podľa názoru sťažovateľky okresný súd pri posudzovaní návrhu na odpustenie zmeškania lehoty reagovať. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka netvrdila, tým menej preukazovala dôvody, pre ktoré relevantnú námietku pochybenia okresného súdu v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty nevzniesla, možno ustáliť, že sťažovateľka sa v rámci konania, ktorého ústavnosť je v tomto konaní preskúmaná (konanie v časti posúdenia návrhu na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu), v rozpore so všeobecne uznávanou zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (právo patrí bdelym) a zanedbaním procesnej povinnosti sama pozbavila možnosti využiť právny prostriedok na ochranu svojich práv.

64. Vzhľadom na ničím neodôvodnenú absenciu predloženia námietky pochybenia okresného súdu zo strany sťažovateľky v konaní vo veci návrhu na odpustenie zmeškania lehoty (keďže argumentácia sa týka okolností, ku ktorým došlo v súvislosti s doručovaním platobného rozkazu, pričom sťažovateľka predostiera názor o relevantnosti procesného pochybenia pre posúdenie samotného návrhu) je podľa názoru ústavného súdu v relevantnej časti daný dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu práv vlastníť majetok a na pokojné užívanie majetku:

65. Keďže sťažovateľka spája porušenie svojich práv vlastníť majetok a na pokojné užívanie majetku s namietaným porušením princípov a noriem civilného sporového procesu (bod 38 tohto uznesenia), ktorých porušenie ústavný súd nezistil, nemohlo dôjsť ani k porušeniu práv zaručených čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty napadnutým uznesením okresného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v relevantnej časti označených práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty napadnutým uznesením okresného súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

66. Po odmietnutí ústavnej sťažnosti ako celku už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2021

Libor Duľa
predseda senátu